

ponitur. Quid ergo? Deus ne per illam spem indulgentiæ rursus auferentur peccata, non de hinc providere debuit? Quomodo enim providit ne desperando augeantur, sic providere debuit ne sperando augeantur. Quomodo enim revera auget peccata qui desperaverit, sic potest augere peccata et qui veniam speraverit: ut dicat sibi: Faciam quod volo, Deus bonus est, quando me convertero, ignoscet mihi. Ita plane dic tibi: quando me convertero, ignoscet mihi; si crastinus dies certus est tibi. Nonne ad hoc te admonet Scriptura? dicens: « Ne tarde converti ad Dominum, neque differas de die in diem; subito enim veniet ira ejus, et in tempore vindictæ disperdet te¹. » Ecce ad utrumque vigilavit pro nobis providentia Dei. Ne desperando augeamus peccata, propositus est poenitentiae portus: rursus ne sperando augeamus, datus est die mortis incertus.

SERMO CCCLIII².

In die octavarum Infantium: quos exhortatur verbis Petri apostoli, Deposita ergo omni malitia, etc.

I. OMNIUM quidem aures et mentes, quos cura nostra complectitur, solliciti pastoris sermo compellat: verumtamen ad vos proprie nunc dirigitur, quorum recens infantia spiritualis generationis sacramentorum cunabulis insignitur. Vobis enim maxime per apostolum Petrum sic divinum blanditur Eloquium: « Deposita ergo, inquit, » omni malitia et omni dolo et adulatione et invidia et » detractione, tanquam modo nati infantes rationabile et

¹ Eccli. v, 8, 9. — ² Alias 20 inter 50 homilias.

» innocens lac concupiscite; ut in illo crescatis in salutem, si gustastis quoniam dulcis est Dominus¹. » Proinde quia gustastis, non testes sumus: nos vobis hanc suavitatem nutricis officio ministravimus. Agite itaque admoniti sanctæ instar infantiae, deponite malitiam, dolum, adulationem et invidiam et detractionem. Hanc innocentiam sic tenere debetis, ut eam crescendo non amittatis. Quid est malitia, nisi nocendi amor? Quid est dolum, nisi aliud agere et aliud simulare? Quid est adulatio, nisi fallaci laude seductio? Quid est invidia, nisi odium felicitatis alienæ? Quid est detractio, nisi mordacior, quam veracior reprehensio? Malitia malo delectatur alieno: invidentia et bono cruciatur alieno: dolum duplicat cor: adulatio duplicat linguam: detractio vulnerat famam. Hujus autem vestræ innocentia sanctitatis, quoniam filia est charitatis: « Non gaudet semper iniquitate, congaudet autem veritati². » Simplex ut columba, et sic astuta ut serpens, non studio nocendi, sed nocentem cavendi. Ah hanc vos exhortor. « Talium est enim regnum cœlorum³, » humilium scilicet, hoc est, spiritualiter parvulorum. Non contemnatis, non abhorreatis. Magnorum est ista pusillitas. Superbia vero fallax infirmorum est magnitudo; quæ ubi mentem possederit, erigendo dejicit, inflando evacuat, distendendo dissipat. Humilis esse non potest nocens, superbus esse non potest innocens. Humilitatem illam loquor, quæ non vult perituris rebus excellere, sed æternum aliquid veraciter cogitat, quo non suis viribus, sed adjuta perveniat. Hæc malum cujusquam velle non potest, quo nequaquam bonum ejus augetur. Porro autem superbia continuo parit invidiam. Quis vero sit invidus, qui non ei malum velit, cujus bono cruciatur? Ergo et invidia parit consequenter malitiam:

¹ 1 Petr. ii, 1-3. — ² 1 Cor. xv, 6. — ³ Matth. xix, 14.

unde procedit et dolus et adlatio et detractio, et omne opus malum, quod pati nolis ab alio. Pia itaque humilitate servata, quæ in Scripturis sanctis sancta probatur infantia, securi eritis de immortalitate beatorum: « Talium est enim regnum cœlorum. »

II. Porro qui superbus in homines non est, multo maxime adversus Deum contumax esse non debet: quoniam si non est alicui faciendum quod quisque ab alio pati non vult, et nullus hominum vult inobedientem pati eum qui suo juri subditus fuerit; quanto magis cavendum est, ne in Deum quisquam talis existat, qualem in se existere hominem non vult? Fallunt proinde animas suas qui sufficere existimant, si quod sibi fieri nolunt, nulli hominum faciant, seseque vita luxuriosa ita corrumpunt, ut Deo facere conentur quod sibi ab homine fieri nolunt. Neque enim volunt a quoquam perverti domum suam, qui in se ipsis domum Dei miserabili cæcitate pervertunt, surdi adversus Apostolum clamantem: « Nescitis quia templum Dei estis, et Spiritus Dei habitat in vobis? » Si quis autem templum Dei corrumpit, corrumpet illum Deus. Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos¹. » Nemo se fallat. Quid ergo se putant servare circa alios homines innocentiam suam, cum sibi ita nocent, ut Deo careant habitatore, et puniantur ultore? Hinc etiam fit ut per noxias voluptates lapsi et effusi, non solum templa Dei esse desinant, verum etiam ruinæ fiant, in quibus habitant mala dæmonia, quibus supplicare, et quæ colere incipiunt: « Fiuntque illis, ut dictum est, posteriora deteriora prioribus². » Unde vos semine immortalis regeneratos, sicut superius propter malitiosas nocendi cupiditates, quibus fit hominibus quod oderunt, ita postea propter turpes et illicitas carnis de-

¹ 1 Cor. III, 16, 17. — ² Luc. XI, 26.

lectationes et nefaria sacrilegia, quibus homines nocere hominibus non videntur, non eis faciendo quod nolunt, sed Deo non obediendo cui cuncta sunt subdita, ipsi dominorum Domino faciunt quod sibi a servulis suis fieri nolunt, idem ipse apostolus Petrus alloquitur, dicens: « Christo ergo passo per carnem, et vos eadem cogitatione armamini. Quia qui mortuus est carne, desiit peccare, ut jam non hominum desideriis, sed voluntate Dei relinquitur in carne vivat. Sufficit enim præteritum tempus voluntates gentium consummasse in libidinibus, et voluptatibus, et comessionibus, potatione et nefandis idolorum servitutibus¹. » Sufficit enim præteritum tempus luteis operibus peccatorum, tanquam Ægyptiorum dominationi servisse. Jam mare Rubrum, baptisma scilicet Christi sanguine consecratum, verum dejecit Pharaonem, Ægyptios interemit: nihil de peccatis præteritis tanquam de insequentibus a tergo hostibus formidetis. De cætero cogitate vitæ hujus eremum permeare, et ad terram promissionis, supernam Jerusalem, terram viventium pervenire: ne verbi Dei contemptu tanquam manna fastidio, corda vestra velut ora interiora desipiant; ne cibos concupiscentes Ægyptios de alimentis cœlestibus murmuretis: ne fornicemini, sicut quidam illorum fornicati sunt; et ne tentetis Christum, sicut quidam illorum tentaverunt. Si vobis fidem Gentilium sitientibus amaritudo aliqua resistentium, velut aquarum illarum quas Israël non potuit bibere, occurrerit; imitata Domini patientia, velut injecto crucis ligno dulcescant. Si tentatio serpentina momorderit; conspecta illius exaltatione serpentis, tanquam mortis in carne Domini victæ atque triumphatæ, eodem crucis medicamento sanetur. Si adversarius Amalechita iter intercludere atque

¹ 1 Petr. IV, 1-3.

impedire conabitur, perseverantissima extentione brachiorum ejusdem crucis indicio superetur. Veri et germani estote Christiani: nolite imitari nomine Christianos, opere vacuos. Iterum dico, et sæpe dicendum est: « Sufficit » præteritum tempus voluntates gentium consummasse. » Detestamini et aversamini canes conversos ad vomitum suum: detestamini et aversamini mundatam et vacantem domum, quo nequiores alii spiritus septem adducuntur, ut sint novissima hominis pejora, quam erant prima. Vos vestrum mundatorem tenete habitorem: « Præci- » pientes enim rogamus ne in vacuum gratiam Dei reci- » piatis. Sufficit enim præteritum tempus voluntates » gentium consummasse¹. » Audite et apostolum Paulum: « Humanum dico propter infirmitatem carnis vestræ. » Sicut enim exhibuistis membra vestra servire immundi- » tati et iniquitati ad injustitiam: sic nunc exhibete » membra vestra servire justitiæ in sanctificationem². »

SERMO CCCLIV³.

Ad Continentes habitus: quo eos primum adversus obtrectatores et invidos corroborat, tum deinde superbiam cavere jubet.

I. Hoc admonuit Dominus, cum Evangelium legere- tur, quoniam qui credit in eum, credit in illum qui eum misit⁴. Missum esse ad nos Salvatorem mundi, fides verissima tenet: quoniam Christum ipse prædicat Christus,

¹ 2 Cor. vi, 1. — ² Rom. vi, 19. — ³ Alias 53 de verbis Domini. — ⁴ Joan. xii, 44.

hoc est, corpus Christi toto orbe diffusum. In cœlis enim ille erat, et sævienti in terra persecutori dicebat: « Quid » me persequeris¹? » Ubi Dominus sic expressit et hic se esse in nobis. Sic totus crescit: quia quemadmodum ille in nobis est hic: sic et nos ibi in illo sumus. Hoc facit compago charitatis. Ipse qui caput nostrum, Salvator est corporis sui. Prædicat ergo Christus Christum, prædicat corpus caput suum, et tuetur caput corpus suum. Et ideo nos mundus odit², sicut ab ipso Domino audivimus. Non enim Apostolis hoc dicebat paucis, quod odisset eos mundus; et quia gaudere deberent, cum eis detraherent homines et dicerent omnia mala adversum eos, quia propter hæc merces eorum major esset in cœlis; non eis solis dixit Dominus, cum hæc dixit: sed dixit universo corpori suo, dixit omnibus membris suis. Quicumque in corpore ejus, et membrum ejus esse voluerit, non miretur quia odit eum mundus.

II. Corporis autem ejus sacramentum multi accipiunt: sed non omnes qui accipiunt sacramentum, habituri sunt apud eum etiam locum promissum membris ejus. Pene quidem sacramentum omnes corpus ejus dicunt, quia omnes in pascuis ejus simul pascunt: sed venturus est qui dividat, et alios ponat ad dexteram, alios ad sinistram. Et utraque pars dictura est: « Domine, » Domine, quando te vidimus, et ministravimus tibi? » vel, « Domine, quando te vidimus, et non ministravimus » tibi? » Pars utraque dictura est: uni tamen dicet: « Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum; » alteri: « Ite in ignem æternum, qui præparatus est diabolo et » angelis ejus³. » Non ergo solos inimicos nostros deputare debemus, charissimi, quicumque bona conscientia Christi membra sumus, non solos eos inimicos nostros

¹ Act. ix, 4. — ² Joan. xv, 18. — ³ Matth. xxv, 34-40.

putare debemus, qui aperte foris sunt. Multo enim peiores sunt qui intus videntur, et foris sunt. Amant enim mundum; et ideo mali sunt. Et quidem de nobis ea sentiunt, quæ ipsi diligunt, et in hujus mundi quasi prosperitatibus quibus ingemiscimus, invident nobis. Ibi nos felices putant, ubi nos periclitamur. Felicitatem vero nostram internam nec noverunt; quia non gustaverunt. Quia vero quidquid nobis temporaliter mundus arridet, magis est periculum, quam ornamentum nostrum, nesciunt; quia ista distinguere gaudia non noverunt.

III. Unde hortamur Charitatem Vestram, maxime quia vos videmus frequentius convenisse, qui propositum altius habetis, id est, in ipso corpore Christi ex ejus munere, non meritis vestris, excellentiorem locum tenetis, habentes conscientiam¹ quæ a Deo donata est. Nam et ipsa malis et invidis nostris in suspicionem venit. Ad hoc tamen mordetur, ut probetur. Si enim in ipsius continentiae professione laudes quærimus hominum, deficimus reprehensionibus hominum. Cum sis castus servus Dei, ecce te mundus suspicatur forsitan impudicum, et mordet, et reprehendit, et libenter in tuis detractionibus immoratur; malevolæ quippe animæ quasi dulciter sapit, quod pessime suspicatur: tu autem si propter laudes humanas continentiam suscipere voluisti, reprehensionibus humanis defecisti, et totum quod tibi proposueras, perdidisti. Porro autem si nosti dicere cum Apostolo, « Gloria nostra hæc est, testimonium conscientiae nostræ²: » non solum tibi reprehensionibus mercedem non minuit, sed et facit ampliorem. Tu tamen pro illo ora, ne tua mercede moriatur. Nam et hinc probamur, charissimi, quia si non haberemus inimicos, non essent pro quibus orarem ex præcepto Domini nostri dicentis:

¹ Forte, continentiam. — ² Cor. I, 12.

« Diligite inimicos vestros, et orate pro eis qui vos odierunt¹. » Unde probamus, unde cor nostrum interrogamus, utrum hoc facere valeamus, si nullum inimicum, nullum reprehensorem, nullum detractorem, nullum maledicum experiamur? Videtis ergo, quia et mali necessary sunt bonis. In fornace quodam modo aurificis sumus, hoc est, in hoc mundo. Si aurum non es, simul ardes. Si aurum es, palea tua est malus. Si et tu palea es, simul eritis fumus.

IV. Verumtamen primum id noveritis, charissimi, in corpore Christi excellentiora membra esse non sola. Est enim conjugalis vita laudabilis, et habet in corpore Christi locum suum: sicut et in nostro corpore non ea sola habent locum, quæ excellentius locata sunt, sicut sensus in facie superiorem corporis partem occupaverunt: sed, nisi pedes portarent, quidquid sublime est in terra jaceret. Unde Apostolus dicit: « Et quæ inhonesta sunt » nostra, magis necessaria sunt. Deus temperavit corpus, » ut non essent scissuræ in corpore². » Novimus autem membra Christi, quæ conjugalem agunt vitam, si membra Christi sunt, id est, si fideles sunt, si futurum sæculum vel sperant, vel expectant, si norunt quare signum Christi portent, sicut novimus quod honorem deferunt vobis, novimus quod meliores esse vos judicant, quam ipsi sunt. Sed quantum vos illi honorant, tantum et vos mutuam honorificentiam eis præstare debetis. Si enim est in vobis sanctitas, timete ne perdatis eam. Unde? per superbiam. Aliter perit sanctitas casti, si adulter fuerit; aliter perit si superbus fiat. Et audeo dicere, conjugalem agentes vitam, si tenent humilitatem, superbis castis meliores sunt. Consideret enim Charitas Vestra quod dico: Diabolum attendite, numquid ei in judicio Dei objicien-

¹ Matth. v, 44. — ² I Cor. xii, 23.

dum est adulterium aut fornicatio? Nihil horum facit, qui non habet carnem. Sola cum superbia et invidia mittit in ignem æternum.

V. Servo ergo Dei cui subrepsit superbia, continuo ibi est et invidia. Non potest superbus esse non invidus. Invidia filia est superbiæ: sed ista mater nescit esse sterilis; ubi fuerit, continuo parit. Ut autem non sit in vobis, hoc cogitate, persecutionis tempore non solam Agnen fuisse coronatam virginem, sed et Crispinam mulierem: et forte, quod non dubitatur, aliqui tunc de continentibus defecerunt, et multi de conjugatis pugnaverunt atque vicerunt. Unde non frustra dicit Apostolus omnibus membris Christi: « Alter alterum existimantes » superiorem sibi, et honore mutuo prævenientes¹. » Hæc etenim si cogitetis, non eritis apud vos magni. Magis enim cogitare debetis quid vobis desit, quam quid vobis adsit. Quod habes, cave ne perdas: quod nondum habes, supplica ut habeas. In quantis sis minor, tibi cogitandum est; non in quantis sis major. Si enim cogitas quantum præcessisti alterum, time tumorem. Si vero cogitas quantum tibi adhuc deest, ingemiscis; et cum ingemiscis, curaris, humilis eris, tutior ambulabis, non præcipitaberis, non inflaberis.

VI. Et utinam possint omnes de una charitate cogitare. Sola est enim, quæ et vincit omnia, et sine qua nihil valent omnia, et quæ ubicumque fuerit trahit ad se omnia. Ipsa est quæ « Non æmulatur. » Quæris causam? Attende quod sequitur: « Non inflatur². » Prior est in vitiis superbia, ut dicere cœperam, deinde invidia. Non enim invidia peperit superbiam, sed superbia peperit invidiam. Non enim invidet, nisi amor excellentiæ. Amor excellentiæ, superbia vocatur. Cum ergo in ordiæ prior

¹ Philip. II, 3, et Rom. XII, 10. — ² Flores ad I Cor. XIII.

sit superbia, sequatur autem invidia; Apostolus in laudibus charitatis noluit dicere prius: « Non inflatur; » et postea: « Non æmulatur: » sed prius dixit: « Non æmulatur; » postea: « Non inflatur¹. » Quare hoc? Quia cum dixisset: « Non æmulatur, » quasi quæsiturus eras causam, quare non æmulatur, subdidit: « Non inflatur. » Ergo si ideo non æmulatur, quia non inflatur; si inflaretur, æmuleretur. Hoc in vobis crescat, et anima solidatur, quia non inflatur. « Scientia, ait Apostolus, » inflat². » Quid ergo? scientiam fugere debetis, et electuri estis nihil scire potius, quam inflari? Ut quid vobis loquimur, si melior est ignorantia quam scientia? Ut quid vobis disputamus? ut quid ista distinguimus? Ut quid quod nostis admonemus, quod non nostis inferimus, si scientia cavenda est, ne inflat. Ergo amate scientiam, sed anteponite charitatem. Scientia si sola sit, inflat. Quia vero « Charitas ædificat, » non permittit scientiam inflari. Ibi ergo inflat scientia, ubi charitas non ædificat: ubi autem ædificat, solidata est. Non est ibi inflatio, ubi petra est fundamentum.

VII. Quantum autem tentat inflatio, hoc est, elatio, ut propter hoc vitium etiam tantus ille Apostolus appositum sibi esse diceret stimulum carnis, angelum Satanae, a quo colaphizaretur? Qui colaphizatur, caput ejus tunditur, ne erigatur: nam et ibi de scientia metus erat inflationis, hoc est, elationis. Ait enim: « In magnitudine » revelationum mearum ne extollar. » Ibi ergo metuenda erat elatio, ubi magnarum rerum erat revelatio: « In » magnitudine revelationum mearum ne extollar, datus » est mihi stimulus carnis meæ, angelus Satanae, qui me » colaphizet. Propter quod ter Dominum rogavi, ut auferret eum a me: et dixit mihi: Sufficit tibi gratia mea;

¹ I Cor. XIII, 1. — ² 2 Cor. VII, 1, et Flores ibidem.

» nam virtus in infirmitate perficitur¹. » Petit aeger, ut quod ad salutem apponit medicus, cum voluerit aegrotus auferatur. Medicus dicit: Non: mordet, sed sanat. Tu dicis: Tolle quod mordet. Medicus dicit: Non tollo, quia sanat. Tu ad medicum quare venisti? Sanari, an molestiam non pati? Non ergo exaudivit Dominus Paulum ad voluntatem, quia exaudivit ad sanitatem. Nam non est magnum, exaudiri a Deo ad voluntatem, non est magnum. Ne putetis magnum esse hoc, quando quisque orat, pro magno, si exauditur. Quære quid orat, quære in quo exaudiatur. Nam non habeatis pro magno, exaudiri ad voluntatem: habete pro magno, exaudiri ad utilitatem. Ad voluntatem etiam dæmones exauditi sunt, et ad porcos quos petierant, ire permissi sunt². Ad voluntatem etiam princeps eorum exauditus est diabolus, a quo petitus Job tentandus non est negatus³, ut esset ille probatus, iste confusus: Ad voluntatem etiam Israëlita exauditi sunt⁴; et cum adhuc cibus esset in ore ipsorum⁵, nostis quæ consecuti sunt. Nolite ergo pro magno habere, exaudiri ad voluntatem. Aliquando Deus iratus dat quod petis, et Deus propitius negat quod petis. Cum vero ea quæ Deus laudat, quæ Deus præcipit, quæ Deus in futuro sæculo promittit, ab illo petitis; securi petite, et incumbite, quantum potestis, orationibus, ut sumatis. Illa enim propitio Deo conceduntur: illa ejus non ira, sed misericordia largiuntur. Quando autem petitis temporalia, cum modo petite, cum timore petite: illi committite, ut si prosunt, det; si scit obesse, non det. Quid autem obsit, quid prosit, medicus novit, non aegrotus.

VIII. Sunt ergo continentes humiles, sunt superbi. Non sibi promittant superbi regnum Dei. Excellentior

¹ 2 Cor. xii, 7-9. — ² Matth. viii, 32. — ³ Job. i, 12. — ⁴ Num. xi, 33. — ⁵ Esai. lxxvii, 30.

locus est, quo ducit continentia: sed « Qui se exaltat, » humiliabitur¹. » Quid quæris celsiorem locum appetitu celsitudinis, quem potes apprehendere retentione humilitatis? Si extollis te, Deus dejicit te: si tu dejicis te, Deus elevat te. Sententia Domini est: nec addi aliquid, nec detrahi potest. Usque adeo autem continentes homines plerumque superbiunt, ut non solum quibuscumque hominibus, sed etiam parentibus ingrati sint, et adversus parentes extollantur. Quare? Quia illi genuerunt, isti nuptias contempserunt. Unde ingrati essent qui nuptias contempsissent, nisi illi genuissent? Sed melior est filius patre suo conjugato, quia ipse non duxit uxorem: et melior est filia matre sua maritata, quia ipsa non quæsiuit virum. Si superbius, nullo modo melior: si melior, sine dubitatione humilior. Si vis te invenire meliorem, interroga animam tuam, si vides ibi inflationem. Ubi inflatio est, inanitas est. Diabolus ubi inane invenerit, nidum facere molitur.

IX. Denique, fratres mei, audeo dicere, superbis continentibus expedit cadere, ut in eo ipso in quo se extollunt humiliantur. Quid enim prodest cui inest continentia, si dominatur superbia? Contempsit unde natus est homo, et appetit unde cecidit diabolus. Nuptias contempsisti, bene fecisti; aliquid melius elegisti: sed noli superbire. De nuptiis homo natus est, de superbia angeli ceciderunt. Si singula vestra bona considerem, melior es patre tuo, qui nuptias contempsisti; et tu melior matre tua, quæ nuptias contempsisti. Etenim melior est virginis sanctitas, quam pudicitia conjugalis. Ista duo simul si comparentur, melius est illud quam illud: quis dubitat? Sed attendo alia duo, superbiam et humilitatem; in istis duobus interrogo vos, et de his respondete

¹ Luc. xiv, 11.

mihî : Quid est melius, superbia, an humilitas? Respon-
des : Humilitas. Junge illam virginali sanctitati. Super-
bia vero non solum non sit in virginitate tua, sed non
remaneat nec in matre tua. Si enim tu teneris superbiam,
et tua mater humilitatem, melior erit mater quam filia.
Iterum comparabo vos. Jam dudum singula cum inten-
derem, meliorem te inveneram : modo bina cum intendo,
non dubito præferre humilem mulierem virgini superbæ.
Et quomodo præferre? Videte quomodo præfero illam,
quam modo comparabam. Bona pudicitia conjugalis est,
melior integritas virginalis. Duo bona comparabam, non
malum et bonum; sed bonum et melius distinguebam.
Porro autem duo illa cum posuero, superbiam et humi-
litem, numquid possumus dicere : Bonum est superbia,
sed melior est humilitas? Sed quid dicimus? Superbia
malum est, humilitas bonum : et superbia magnum ma-
lum, humilitas magnum bonum. Si ergo horum duorum
unum est malum, et alterum bonum : jungitur malum ad
majus tuum bonum, et fit totum malum : jungitur bo-
num ad matris tuæ minus bonum, et fit magnum bonum.
Minorem locum habebit mater in regno cœlorum, quo-
niam maritata est, quam filia, quoniam virgo est. Majo-
rem enim locum filia virgo, minorem locum mater mari-
tata, ambæ tamen ibi : quomodo fulgida stella, obscura
stella, ambæ tamen in cœlo. Si vero mater tua fuerit
humilis, tu superba. illa habebit qualemcumque locum,
tu autem nullum locum. Et quis invenit alterum locum
qui ibi non habuerit locum, nisi cum illo qui inde ceci-
dit, stantemque dejecit? Inde cecidit diabolus, unde
stantem dejecit hominem. Dejecit stantem : sed Christus
descendens erexit jacentem. Unde te tamen erexit Domi-
nus tuus, attende. Humilitate erexit, factus obediens

usque ad mortem, humiliavit semetipsum¹. Princeps
tuus humilis, et tu superbus? Caput humile, et mem-
brum superbum? Absit. Non vult esse de corpore capi-
tis humilis, qui amat superbiam. Si autem non fuerit,
videat ubi erit. Ego nolo dicere, ne amplius videar ter-
ruisse. Imo utinam terruerim, et aliquid egerim. Uti-
nam qui sic fuerat, vel quæ sic fuerat, non sit ulterius.
Utinam verba ista infuderim, et non effuderim. Totum
sperandum est de misericordia Dei : quia qui terret, con-
tristat; qui contristat, consolatur; sed si qui contristatus
est, emendatur.

SERMO CCCLV².*De vita et moribus clericorum suorum, I.*

I. PROPTER quod volui et rogavi hesterno die, ut ho-
die frequentius conveniretis, hoc est quod dicturus sum.
Vobiscum hic vivimus, et propter vos vivimus : et in-
tentio votumque nostrum est, ut apud Christum vobis-
cum sine fine vivamus. Credo autem ante oculos vestros
esse conversationem nostram; ut et nos dicere fortassis
audeamus, quamvis illi multum impares, quod dixit
Apostolus : « Imitatores mei estote, sicut et ego Christi³. »
Et ideo nolo ut aliquis de nobis inveniat male vivendi oc-
casionem. « Providemus enim bona, ut ait idem Apos-
» tolus, non solum coram Deo, sed etiam coram homi-
» nibus⁴. » Propter nos, conscientia nostra sufficit nobis :

¹ Phil. p. II, 8. — ² Alias de Diversis 49. — ³ 1 Cor. IV, 16. — ⁴ Florus
ad 2 Cor. VIII, 21.